

NIEUWSBRIEF MULTIPLUS juli 2014

Is dit de eerste keer dat u onze nieuwsbrief ontvangt? Neem dan zeker onze vorige nieuwsbrieven eerst even door. Deze zijn terug te vinden op <http://www.multiplus.be/nieuwsbrief.php>.

VORMINGEN enkel voor VVKBUO

Op 20 en 24 november 2014 organiseren VVKBuO, i.s.m. Multiplus en Modem, een studie-halve-dag over inzet van **ICT in het onderwijs aan leerlingen met een diep verstandelijke beperking**. Op 20 november wordt deze vorming georganiseerd in Mechelen, op 24 november wordt ze herhaald in Gent. Deelname (enkel VVKBuO) kost 40 Euro, meer informatie vindt u op <http://www.nascholing.be>.

Op 7 mei 2015 herhalen VVKBuO en Multiplus de denkdag rond **relationeel-seksuele ontwikkeling van kinderen en jongeren met ernstige meervoudige beperkingen (EMB)**. Op welke manieren leren deze kinderen over relaties en seksualiteit en hoe kan je hen hierin ondersteunen? Deze denkdag biedt een theoretisch kader dat zal getoetst worden aan de praktijk van de deelnemers. De denkdag vindt plaats in Leuven en is enkel toegankelijk voor VVKBuO-scholen, meer informatie vindt u op <http://www.nascholing.be>.

VORMINGEN voor alle geïnteresseerden

In deze folder vindt u een overzicht van alle geplande vormingen: <http://www.multiplus.be/vorming/folder%20vormingsaanbod.pdf>.

We organiseren in de loop van het schooljaar 2014-2015 in Leuven een **introductietraject voor leefgroepbegeleiders en leerkrachten** die geen tot weinig ervaring hebben met de doelgroep van personen met EMB. Concreet zullen 4 modules aangeboden worden, rond de thema's: algemene introductie doelgroep – communicatie en interactie – onderwijsleeractiviteiten (voor onderwijs)/dagbesteding (voor welzijn) – gedragsproblemen. U kan voor de hele

reeks inschrijven (met korting), dan wel voor de modules apart. Meer informatie vindt u hier: <http://www.multiplus.be/vorming/basistraject.pdf>.

Op 7 november 2014 stelt Multiplus i.s.m. SENSOA de denkdag rond **relationele en seksuele ontwikkeling van personen met EMB** (cf. supra) open voor de welzijnssector. De denkdag vindt plaats in Leuven, meer informatie vindt u hier: <http://www.multiplus.be/vorming/relationele%20en%20seksuele%20ontwikkeling.pdf>.

Op 4 december 2014 organiseert Multiplus een studiedag betreffende **recente onderzoeksinzichten rond communicatie en interactie bij personen met EMB**, in Leuven. Meer informatie vindt u hier: <http://www.multiplus.be/vorming/communicatie%20en%20interactie.pdf>.

Op 15 januari 2015 organiseren we in Leuven een **activiteitenmarkt**, met een voorstelling van interessante materialen en activiteiten voor personen met EMB, voor en door professionelen. Meer informatie vindt u hier: <http://www.multiplus.be/vorming/activiteitenmarkt.pdf>.

De studiedag over **personen met een diep verstandelijke beperking en autisme**, georganiseerd afgelopen schooljaar, zal herhaald worden, en deze keer ook opengesteld worden voor de welzijnssector. Op 6 maart 2015 zullen Steven Degriek van Autisme Centraal en Jarymke Maljaars van het Onderzoekscentrum Gezins- en Orthopedagogiek van de KU Leuven ons informeren over hoe een diep verstandelijke beperking in combinatie met autisme zich uit en hoe je de communicatie met deze mensen kan optimaliseren. Meer informatie vindt u hier: <http://www.multiplus.be/vorming/autisme%20en%20diep%20verstandelijke%20beperking.pdf>.

Op 5 juni 2015 plannen we een **workshopdag "Beweging"**. Momenteel wordt nog de laatste hand gelegd aan het programma, meer informatie in onze volgende nieuwsbrief.

INFORMATIEVERSPREIDING EN –UITWISSELING

INTERESSANT: ComVoor-V

De ComVoor is een intussen veel gebruikt instrument voor indicatiestelling van communicatieve interventies op presentatie- en representatieniveau, bij mensen bij autisme die niet of slechts beperkt verbaal communiceren of mensen met andere communicatieproblemen, onder meer mensen met een verstandelijke beperking. Nu is ook een aangepaste versie verschenen, de ComVoor-V, waarbij de testmaterialen, gebruikte communicatiemiddelen, interpretatie van de resultaten en de interventiestrategieën zijn aangepast aan personen met een visuele beperking. Meer informatie vindt u op <http://ppw.kuleuven.be/ogop/comvoor/comvoor-v>.

INTERESSANT: Activiteitenboek

Twee begeleidsters, Jessica Dröge en Michelle Peppel (NL), ontwikkelden een activiteitenboek met voorbeelden van activiteiten voor personen met een matige

tot zeer ernstige verstandelijke beperking. Mogelijk biedt het u inspiratie! Zie: <http://www.kennispleingehandicaptensector.nl/gehandicaptenzorg/Verdieping-Activiteitenboek.html>.

INTERESSANT: Ervaar het maar met... lichaamsgerichte activiteiten

Recent verscheen het boek "Ervaar het maar met... lichaamsgerichte activiteiten". Alweer een interessant boek in de reeks van Thyra Koeleman. Meer informatie: <http://www.ervaarhetmaar.nl/index.php?p=boeken+en+films>.

INTERESSANT: Rouw en verlies

PAMIS, de Schotse vrijwilligersorganisatie van personen met EMB en hun gezinnen, ontwikkelde een pakket rond rouw en verlies bij personen met EMB en hun omgeving. Er wordt ingegaan op hoe rouw en verlies ook op personen met EMB een invloed hebben, en er wordt stilgestaan bij de ondersteuning van gezinnen en professionals die een persoon met EMB verloren. Het materiaal, met bijhorende DVD, is Engelstalig. Meer informatie: http://www.pamis.org.uk/_page.php?id=70.

INTERESSANT: Bewegen en bewogen worden

Na "Bewogen bewegen" van DVC Heilig Hart in Deinze (zie <http://www.dvcheilighart.be/dvcheilighart/publicaties.php?pagelD=142>) verscheen nu in Nederland ook het lesboek "Bewegen en bewogen worden", eveneens gericht op de bewegingsactivering van personen met EMB. Meer informatie vindt u hier: <http://specialheroes.nl/publicaties>.

INTERESSANT: Scoliose bij kinderen met EMB

Het paramedisch team van De Blauwe Vogel, een kinderdagcentrum van Amerpoort (NL), maakte een handig overzicht van enkele belangrijke richtlijnen voor observatie en behandeling van scoliose bij kinderen met EMB. U kan dit document hier raadplegen: <http://www.platformemg.nl/wp-content/uploads/2014/02/2014-richtlijn-scoliose-bij-kinderen-met-emb-Amerpoort-Blauwe-Vogel-FysioBV.pdf>.

INTERESSANT: iPad en Apps

Robbert Vlagsma, begeleider in Talant, een voorziening in Nederland, onderzocht op kleine schaal of iPads en apps zinvol kunnen zijn in de vrijetijdsbesteding van personen met een matig tot ernstig verstandelijke beperking. Zijn conclusie was duidelijk: ook al bestaan er voornamelijk geen specifieke apps voor deze doelgroep, er is zeker al heel wat materiaal voorhanden dat een leuke activiteit kan vormen voor sommige personen met een matig tot ernstig verstandelijke beperking. Vlagsma's rapport kan u nalezen op: <http://noxqs.nl/wp-content/uploads/2014/04/Onderzoek-gebruik-Ipads-voor-vrijetijdsbesteding-EVB-MVB.pdf>.

INTERESSANT: Werken met de curve. In drie stappen naar een uitdagend en evenwichtig dagprogramma

Heijstek en Makker (NL) schreven het boek "Werken met de curve. In drie stappen naar een uitdagend en evenwichtig dagprogramma", dat ook in de ondersteuning van personen met EMB aanknopingspunten kan bieden. Het boek vertrekt vanuit de idee dat elke persoon een curve van inspanning en ontspanning kent en dat je die kan beïnvloeden en optimaliseren aan de hand van een gepast dagprogramma. Dit praktijkboek, dat zeer toegankelijk geschreven is, doet stilstaan bij enkele belangrijke aandachtspunten in de organisatie van dagbesteding. U kan het boek downloaden op: http://issuu.com/amerpoort/docs/amerpoort-methodiek_de_curve.

INTERESSANT: Voorbije congres Platform EMB

Op 6 maart 2014 woonden we het boeiende EMBCongres "In contact" van het Platform EMG bij. De handouts van een aantal lezingen en workshops die die dag gepresenteerd werden, vindt u hier terug: <http://www.platformemg.nl/kennisnetwerk/emb-congressen-en-bijeenkomsten/emb-congressen/embcongres-in-contact-2014/>.

INTERESSANT: Individueel verhuisprofiel en verhuisplan

Verhuizen naar een nieuwe woonst, een nieuwe leefgroep, een nieuwe klaslocatie... Personen met een verstandelijke beperking worden er al eens mee geconfronteerd. Verhuizen heeft ook voor hen een hele impact, en kan best grondig voorbereid worden. Marijse Pol (NL) schreef een boek met richtlijnen over hoe een individueel verhuisprofiel en -plan hierbij kunnen helpen. Meer informatie: http://www.bartimeus.nl/publicaties_shop_product/84146.

INTERESSANT: Wetgeving samengevat: toegangsrecht tot het individueel dossier

Voor wie wegwijs wil geraken in wie al dan niet onder welke voorwaarden toegang heeft tot een individueel dossier, werd vanuit Het GielsBos volgend handig overzicht gemaakt: <http://www.senvzw.be/wg/sen/content/wetgeving-samengevat-toegangsrecht-tot-het-individueel-dossier>.

Het ga je goed, Gerda!

Gerda Schregardus, die jarenlang het Platform EMG in Nederland coördineerde, beëindigt haar job bij het Platform. Terugkijkend op een fijne samenwerking en wat zij met het Platform EMG ook voor Vlaanderen heeft betekend, wensen we haar van harte een mooie verdere toekomst toe!

Spread the news... wissel via Multiplus informatie uit!

...over studiedagen, vormingen

Woonde u recent een studiedag of vorming bij over een onderwerp dat relevant is m.b.t. personen met ernstige meervoudige beperkingen? Bezorg ons dan een

verslag, een overzicht van de verkregen informatie en we plaatsen dit op onze site. Op die manier kunnen ook anderen er iets van opsteken!

...over eigen innoverende projecten

Mogelijk ontwikkelde u zelf, vanuit uw dienst, school... een bijzondere activiteit, methodiek... voor de doelgroep van mensen met ernstige meervoudige beperkingen. Bezorg ons de nodige informatie en dan vermelden we deze op de Multiplus-website. Op die manier kan uw project inspirerend zijn voor anderen!

PRAKTIJKGERICHT ONDERZOEK

Model kwaliteitsvol onderwijs voor leerlingen met EMB

In september 2014 start een twee jaar durend onderzoeksproject van de KH Leuven, waarin men zal trachten een model te ontwikkelen over kwaliteitsvol onderwijs voor leerlingen met EMB. Het model zou een houvast moeten bieden voor scholen om na te gaan aan welke diverse elementen aandacht moet geschonken worden om goed onderwijs voor deze doelgroep te (kunnen) realiseren. Dit project wordt aangestuurd door Katrijn Vastmans van de KH Leuven, Multiplus werd gevraagd om aan dit project ook medewerking te verlenen. We houden u op de hoogte!

Interactiestimulerende activiteiten

Onderzoek toont aan dat we meer aandacht zouden kunnen hebben voor de interactie tussen personen met EMB onderling. We zouden hen meer kunnen ondersteunen in het onderling komen tot sociale interactie, bijvoorbeeld door hen in elkaars nabijheid te brengen, door gemeenschappelijke activiteiten of spelmaterialen aan te bieden, door onderling interactioneel gedrag te bevestigen... Begin 2015 zullen enkele studenten van de Artesis Plantijn Hogeschool in opdracht en onder begeleiding van Multiplus op zoek gaan naar ideeën voor deze interactiestimulerende activiteiten, door eigen creatief denkwerk en door deze activiteiten te observeren of dit na te vragen in voorzieningen en/of scholen. We houden u uiteraard op de hoogte van het eindresultaat!

Opvolgen van jonge kinderen met een ontwikkelingsvertraging (OJKO)

Het OJKO-project is een longitudinaal onderzoek waarin onderzoekers van de KU Leuven (o.l.v. Prof. Dr. Bea Maes), in samenwerking met de RU Groningen, de ontwikkeling van jonge kinderen (instapleeftijd tussen 6 en 48 maanden) met een grote cognitieve en motorische ontwikkelingsvertraging willen opvolgen.

In nauwe samenwerking met de ouders en betrokken professionals van deze kinderen zal zowel de globale kindontwikkeling als de motorische, sociaal-emotionele en communicatieve ontwikkeling over een periode van 2 jaar halfjaarlijks in kaart worden gebracht. Bovendien zal ook het effect van directe omgevingsinvloeden (bv. hulpverlening, gezinssamenstelling) op deze kindontwikkeling onderzocht worden.

Dit onderzoek zal meer inzicht geven in het ontwikkelingsverloop van kinderen met een grote cognitieve en motorische ontwikkelingsvertraging en belangrijke mijlpalen in hun ontwikkeling. Deze informatie kan ouders en hulpverleners helpen om de ontwikkeling van deze kinderen optimaal op te volgen en te stimuleren.

Ouders en voorzieningen die geïnteresseerd zijn in dit onderzoek, kunnen meer informatie en een inleidend filmpje terugvinden op de OJKO-website (<http://www.ojko.be>) en/of een mailtje sturen naar ojko@ppw.kuleuven.be. Telefonisch contact opnemen met de onderzoekers kan op het nummer +32 16 37 32 69 (Lien Vanderkerken) of +32 16 32 62 30 (Stephy Colla).

Kijkvoorkeuren

Aan de Onderzoekseenheid Gezins-en Orthopedagogiek van de KU Leuven werd in samenwerking met Sint-Oda in Overpelt een masterproefonderzoek gestart naar de kijkvoorkeuren bij personen met EMB. Binnen Sens-City wordt vaak met visuele prikkels gewerkt. Door deze beelden beter af te stemmen op de voorkeuren van de gebruikers kan hun motivatie worden verhoogd. In het onderzoek wordt met behulp van de Tobii eye tracker nauwkeurig nagegaan waar en hoe lang er naar een bepaalde stimulus wordt gekeken. Eye trackers worden meer en meer gebruikt bij personen met ernstige beperkingen. Dit zowel in onderzoek en als in de praktijk. De eerste testen met de eye tracker verlopen goed. Dit biedt mogelijkheden voor het gebruik hiervan in toekomstig onderzoek en toepassingen in de praktijk.

Oproep medewerking enquête ENABLIN+

In onze vorige nieuwsbrief informeerden we u over ENABLIN+, een project van UA Antwerpen, waarin een interdisciplinair nascholingsprogramma rond kinderen en jongeren met EMB zal worden ontwikkeld. In het kader hiervan wordt eerst een behoeftenonderzoek gedaan. We doen graag een warme oproep om hieraan uw medewerking te verlenen, door de vragenlijst in te vullen die u hier kan terug vinden: <https://www.uantwerpen.be/nl/onderzoeksgroep/handicapstudies/projecten/enablin-/onderzoek-emb/>.

Agenda

JULI 2014

03/07/14: Gespreksvaardigheden voor paramedici. Georganiseerd door SIG. Meer informatie: http://www.sig-net.be/nl/vorming/gespreksvaardigheden-voor-paramedici-verdiepingsworkshop_127.aspx.

14/07/14-17/07/14: Congres "Pathways to inclusion". Georganiseerd door IASSID, in Wenen. Meer informatie: <http://iassidd2014.univie.ac.at/>.

19/07/14-24/07/14: Congres "Discover communication". Georganiseerd door ISAAC, in Lissabon. Meer informatie: <https://www.isaac-online.org/english/conference-2014/>.

SEPTEMBER 2014

02/09/14-03/09/14: Palliatieve zorg voor mensen met een verstandelijke beperking. Georganiseerd door VONX. Meer informatie: <http://www.vonx.be/cursussen/vonx-profs/palliatieve-zorg-voor-mensen-met-een-verstandelijke-beperking/>.

08/09/14-10/09/14-12/09/14: Tussen zorg en zelfzorg. Georganiseerd door vzw Stijn. Meer informatie: <http://www.stijn.be/index.php?LOC=STI&PAG=vorming&VOR=2&X=0>.

09/09/14: De kracht van massage in de zorgsector. Georganiseerd door VIBEG. Meer informatie: <http://www.vibeg.be/cursussen/de-kracht-van-massage-de-zorgsector-0>.

15/09/14 > 13/04/15: "Ontdekkend kijken" door J. Heijkoop. Meer informatie: <http://www.senzvzw.be/wg/sen/content/methode-heijkoop-ontdekkend-kijken-door-j-heijkoop-1>.

16/09/14: Aromatherapie in de dagelijkse zorg voor mensen met een verstandelijke beperking. Georganiseerd door VIBEG. Meer informatie: <http://www.vibeg.be/cursussen/aromatherapie-de-dagelijkse-zorg-voor-mensen-met-een-verstandelijke-beperking>.

22/09/14: ComVoor-cursus. Georganiseerd in Sint-Michiels-Gestel (NL). Meer informatie: <http://ppw.kuleuven.be/ogop/comvoor/cursussen>.

24/09/14-27/09/14: REHACARE, beurs en congres. In Düsseldorf. Meer informatie: <http://www.rehacare.de/>.

25/09/14: Vertrouw je me. Inspirerende ontmoetingen tussen ouders en hulpverleners. Georganiseerd door VONX. Meer informatie: <http://www.vonx.be/cursussen/vonx-profs/vertrouw-je-me/>.

29/09/14 & 20/10/14: Workshop klankrelaxatie. Georganiseerd door VONX. Meer informatie: <http://www.vonx.be/cursussen/vonx-profs/workshop-klankrelaxatie/>.

30/09/14: Slik- en verslikproblematiek & mondhygiëne. Georganiseerd door vzw Stijn. Meer informatie: http://www.stijn.be/index.php?LOC=STI&PAG=vor_detail&vor_loccde=STI&vor_vlgnum=1063&OPAG=vorming&VOR=1&X=0.

30/09/14: Ondersteunende communicatie voor personen met een visuele beperking en een autismespectrumstoornis: ontwikkeling en implementatie van de ComVoor-V. Studiedag in Huizen (NL). Meer informatie: <http://ppw.kuleuven.be/ogop/comvoor/studiemiddag>.

CONTACT

Anneleen Penne
Multiplus.buo@vsko.be
info@multiplus.be
Leopold Vanderkelenstraat 32 bus 3765
3000 Leuven
016/32.59.04
www.multiplus.be